

แนวทางการตัดสินใจทำบุญไหว้พระที่วัดมังกมลลาวาส (เล่งเน่ยยี่) กรุงเทพมหานคร*

GUIDELINES FOR MAKING MERIT AND PAYING RESPECT TO MONKS AT

WAT MANGKON KAMALAWAT (LENG NEI YI)

พระกฤษฎา หากัน, ชาญเดช เจริญวิริยะกุล, สโรชนี ศิริวัฒนา

ธนาวิชญ์ จินดาประดิษฐ์ และ พรชัย ดีไพศาลสกุล

Phra Krisada Hakan, Chandej Charoenwiryakul, Srochinee Siri wattana

Tanavich Chindapradist and Pornchai Deephaisarnsakul

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Suan Sunandha Rajabhat University

E-mail: S63563827050@ssru.ac.th, chandej.ch@ssru.ac.th, srochinee.si@ssru.ac.th,

tanavich.c@gmail.com, pornchaid@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์แนวทางการตัดสินใจทำบุญไหว้พระที่วัดมังกมลลาวาส (เล่งเน่ยยี่) รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือ พุทธศาสนิกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่เคยมาทำบุญที่วัดมังกมลลาวาส จำนวน 384 คน โดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ผลการวิจัยพบว่า พุทธศาสนิกชนมีข้อเสนอแนะแนวทางการตัดสินใจทำบุญไหว้พระที่วัดมังกมลลาวาส (เล่งเน่ยยี่) คือ 1) วัดมีการจัดระบบได้ดีในการซื้อของไหว้ ทำบุญ และเข้าไหว้พระเสริมดวง 2) สถานที่จอดรถไม่เพียงพอซึ่งต้องไปเสียค่าจอดในสถานที่ใกล้เคียง 3) กลิ่นธูปค่อนข้างเยอะอาจสร้างมลพิษให้แก่ชุมชนรอบข้าง 4) ควรมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการทำบุญต่าง ๆ ของวัดในหลากหลายช่องทางมากขึ้น และ 5) อาคารต่าง ๆ เป็นสถาปัตยกรรมจีนที่สวยงาม และห้องน้ำไม่ค่อยสะอาดนัก

คำสำคัญ: การตัดสินใจ; ทำบุญไหว้พระ; พุทธศาสนิกชน

* Received February 27, 2022; Revised April 14, 2022; Accepted May 4, 2022

Abstract

This article aims to analyze guidelines for making merit and paying respect to monks at Wat Mangkon Kamalawat (Leng Nei Yi). This research model is a quantitative research. The sample group was 384 Buddhists in Bangkok who had come to make merit at Wat Mangkon Kamalawat using the tables of Krejcie & Morgan. This research instrument was a questionnaire, analyzed by content analysis. Buddhists have suggestions for decision making to make merit at Wat Mangkon Kamalawat (Leng Nei Yi) which is 1) the temple is well organized in order to buy things, make merit, and pay respect to monks to enhance the fortune. 2) Insufficient parking space, which has to pay for parking in nearby places. 3) The smell of incense is quite a lot may cause pollution to the surrounding communities. 4) There should be more publicity for various merit-making activities of the temple in a variety of channels, and 5) the buildings are beautiful chinese architecture. and the bathroom is not very clean

Keywords; decision; merit-making; budhists

บทนำ

บุญนั้นถ้าเราทำเป็นก็สามารถเป็นบุญที่เกิดได้ง่ายๆ ถ้าทำไม่เป็นแม้จะชวนชายทำบุญมากมายแค่ไหน หากสิ่งที่ทำนั้นไม่สามารถทำให้เราปล่อยวางกิเลสได้ก็นับว่าได้บุญยากเต็มที และได้จำแนกวิธีการทำบุญไว้ 3 แบบว่า (1) บุคคลที่ทำบุญเหมือนเอาน้ำโคลนมาอาบ การทำบุญประเภทนี้เจือด้วยบาปอย่างชัดเจน เช่น การฆ่าสัตว์ตัดชีวิตเอาเนื้อเขามาทำบุญ เลี้ยงเหล้ายาปลาปิ้ง ขโมยของที่อื่นมาทำบุญให้ และการทะเลาะวิวาท อุบมาเหมือนคนที่อาบน้ำโคลน ทำอย่างไรก็คราบเนาเหม็นติดตัวตลอดเวลา (2) บุคคลที่ทำบุญเหมือนเอาน้ำหอมมาอาบ การทำบุญชนิดนี้เป็นการทำบุญที่คนส่วนใหญ่หลงในบุญกันมาก คือ หวังผลในสวรรค์ชั้นฟ้า ยึดติดเอาแต่สวรรค์วิมาน อยากได้ อยากมี อยากเป็น อุบมาเหมือนดั่งอาบน้ำด้วยน้ำหอมเจือด้วยแปงอบ อาบเสร็จก็ยังมึนกลิ่นหอมและเหม็นติดตัวผสมกันอยู่ยังไม่สะอาดอยู่ดี และ (3) บุคคลที่ทำบุญเหมือนเอาน้ำสะอาดมาอาบ การทำบุญชนิดนี้ผู้ที่ได้ทำบุญเขาทำด้วยใจที่สงบ ไม่ยึดติดในนรกสวรรค์ ไม่ได้หวังผลใด ๆ แต่ทำบุญเพื่อสร้างกุศลกรรม หวังให้กิเลสหมดออกไปจากใจ อุบมาเหมือนดั่งอาบน้ำด้วยน้ำสะอาด เมื่ออาบแล้วผู้ที่อาบน้ำย่อมรู้สึกสดชื่น เย็นกายสบายตัวเรียกได้ง่าย ๆ ว่า บุญนั้นจะบริสุทธิ์หรือไม่ เป็นบุญที่แท้จริงแค่ไหนก็อยู่ที่เจตนาหรือความตั้งใจที่จะทำบุญนั้นให้สำเร็จ ถ้าเจตนาบริสุทธิ์ก็ไม่น้อมนำมาให้เราทำอะไรที่เป็นสิ่งที่ไม่ดี และหากเจตนาไม่บริสุทธิ์ ผลกรรมก็จะเกิดขึ้นในทางที่ไม่ดีเช่นกัน

จากรายงานการสำรวจของศูนย์วิจัยกสิกรไทย (2560) พบว่า พฤติกรรมการทำบุญของคนไทย คือ การใส่บาตร ถวายสังฆทาน ถวายผ้าป่า บริจาคเงิน บริจาคสิ่งของ ปล่อยสัตว์มีชีวิต สะเดาะเคราะห์ มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการทำบุญของไทยเท่ากับ 804 บาทต่อคนต่อปี ซึ่งประเมินเป็นเม็ดเงินสะพัดประมาณ 3,300 ล้านบาท โดยคำนวณจากค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อปี และความถี่ในการไปทำบุญในแต่ละปี (2560) ซึ่งถือว่าเป็นเงินมูลค่าสูงมาก แสดงให้เห็นว่าคนไทยนั้นให้ความสำคัญกับการทำบุญสะเดาะเคราะห์จนทำให้มีเม็ดเงิน

สะพัดในประเทศเป็นจำนวนมาก รวมถึงการที่สื่อได้นำเสนอข่าวเกี่ยวกับการแก้ปชงอย่างต่อเนื่อง และมีประชาชนที่ให้ความสนใจมากขึ้นเรื่อย ๆ

วัดมิ่งกรมลาวาสเป็นวัดที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวและประชาชนทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเป็นจำนวนมากในการมากราบไหว้สักการะเทพเจ้าต่าง ๆ การทำบุญแก้ชง การสะเดาะเคราะห์ เป็นต้น โดยพบว่า ในปี 2561 มีจำนวนพุทธศาสนิกชนเดินทางมาทำบุญที่วัดมิ่งกรมลาวาส จำนวน 55,652 คน และในปี 2562 จำนวน 67,454 คน จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาซึ่งเป็นบุคลากรของวัดแห่งนี้ จึงมีความสนใจและเล็งเห็นถึงความสำคัญของการวิเคราะห์แนวทางการตัดสินใจทำบุญไหว้พระที่วัดมิ่งกรมลาวาส (เล่งเน่ยยี่) เพื่อนำผลจากการศึกษาครั้งนี้มาเสนอต่อองค์กรและฝ่ายบริหารของวัด ในการกำหนดแนวทางการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนา ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการทำบุญไหว้พระของพุทธศาสนิกชน และเป็นแนวทางในการกำหนดกิจกรรมการทำบุญที่สอดคล้องกับความสนใจของพุทธศาสนิกชน และยังเป็นการจรรโลงพระพุทธศาสนาสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์แนวทางการตัดสินใจทำบุญไหว้พระที่วัดมิ่งกรมลาวาส (เล่งเน่ยยี่) กรุงเทพมหานคร

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดการทำบุญ

พระชาย วรธมโม ได้ให้เหตุผลถึงความเชื่อเรื่องการทำบุญต่าง ๆ ว่า อย่างความเชื่อที่ว่าตักบาตรพระอย่าลืมถวายน้ำด้วย กลัวตายไปแล้วจะไม่มีน้ำดื่ม หรืออยากให้อายุยืนไปถึงผู้ล่วงลับไปแล้ว จะได้ไม่หิวโหย ท่านว่ามันก็เป็นความเชื่อในระยะ 10 กว่าปีที่ผ่านมา อันนี้ก็เกิดจากเสียงเล่าลือกัน คนที่ตายไปแล้วพบว่าตัวเองไม่มีน้ำกิน เกิดความหิวโหย อันนี้เป็นความเชื่อ แต่ที่จริงแล้วการทำบุญทางพุทธศาสนานี้ไม่เหมือนการทำงตึก การทำงตึกมีการเผเงินเผากระดาษ เพราะเชื่อว่าผู้ตายจะได้รับสิ่งเหล่านั้นในภพหน้าด้วย แต่พุทธศาสนาไม่ได้เชื่ออย่างนั้น

ความเชื่อเรื่องการถวายสังฆทาน เพื่อเป็นการสะเดาะเคราะห์ เพื่อเป็นการตัดกรรม ถือว่าเป็นการทำบุญหรือเปล่า อันนี้ก็เป็นการทำบุญได้เหมือนกัน เป็นการมุ่งให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ที่เรานับถือซึ่งได้ล่วงลับไปแล้วว่าการทำบุญอย่างนี้เราต้องพิจารณาดูว่าเหมาะกับโอกาสหรือเหมาะกับผู้รับหรือเปล่า แล้วก็ต้องเข้าใจจุดมุ่งหมายของการทำบุญแต่ละอย่าง เช่น การถวายสังฆทาน สังฆทานก็คือต้องถวายแก่หมู่สงฆ์ วัตถุประสงค์ของการมีสังฆทานก็คือเพื่อประโยชน์แก่หมู่พระสงฆ์ ไม่ได้มุ่งประโยชน์แก่ผู้ให้ ทั้งไม่ได้มุ่งเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ใครที่นอกเหนือจากสงฆ์หรือส่วนรวม การทำบุญเพื่อตัดกรรมหรือสะเดาะเคราะห์ ก็เกิดจากความเชื่อได้ว่าเคยทำไม่ดีกับผู้อื่นที่เป็นเจ้ากรรมนายเวร ความเชื่อนี้มีอิทธิพลมาก ถ้าเราต้องการที่จะลดทอนผลแห่งกรรมที่เราได้กระทำ เราก็สร้างความดี

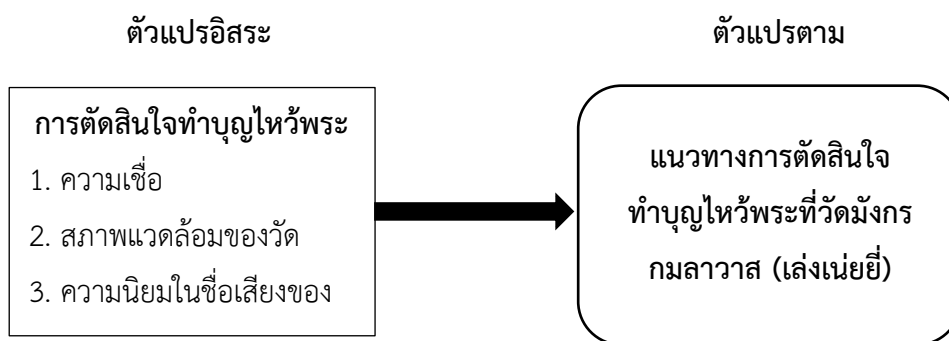
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ

วิชัย โสสุวรรณจินดา (2558) กล่าวว่า การตัดสินใจว่า หมายถึง การเลือกทางเลือกที่มีอยู่หลาย ๆ ทางเลือก โดยอาศัยทางเลือกที่ดีที่สุดเพียงทางเลือกเดียวที่สามารถตอบสนองเป้าหมาย หรือความต้องการของผู้เลือกได้

จันทิมา พูลทรัพย์ และวลัยพร รัตนเศรษฐ (2559) ศึกษาปัจจัยการตัดสินใจในการทำบุญของพุทธศาสนิกชน กรณีศึกษาวัดจำปา เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับความมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการทำบุญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า ความศรัทธาในพระพุทธรูปศาสนามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมากที่สุด คุณลักษณะทางประชากรศาสตร์มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการทำบุญ ผลการวิเคราะห์พบว่า เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา และอาชีพ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการทำบุญ ส่วนอายุไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการทำบุญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิดการทำบุญ ไหว้พระ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ พุทธศาสนิกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่เคยมาทำบุญที่วัดมังกรกมลาวาส (เล่งเน่ยยี่) โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ร้อยละ 5 และระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ดังนั้น ได้กลุ่มตัวอย่างในการสำรวจความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชนในกรุงเทพมหานคร มีจำนวนเท่ากับ 384 คน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (questionnaire) ที่สร้างขึ้นจากการรวบรวมแนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ ส่วนที่ 2 แนวทางการตัดสินใจทำบุญไหว้พระที่วัดมังกรกมลาวาส (เล่งเน่ยยี่) กรุงเทพมหานคร เป็นคำถามปลายเปิด โดยค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามเกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - coefficient) ตามวิธีของครอนบาคของแบบสอบถามการวิจัยทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากเอกสาร รายงาน งานวิจัย ข้อมูลที่รวบรวมได้จากหน่วยงานราชการและเอกชน และข้อมูลจากการค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ต
2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถามพุทธศาสนิกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ร่วมกับการเก็บแบบสอบถามออนไลน์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2. ข้อมูลแนวทางการตัดสินใจทำบุญไหว้พระที่วัดมิ่งกรมลาวาส (เล่งเน่ยยี่) กรุงเทพมหานคร
วิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามกับพุทธศาสนิกชนทั้งหมด 384 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 51.6 มีอายุอยู่ระหว่าง 20-30 ปี ร้อยละ 48.4 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 42.2 ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 24.0 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 24.7

พุทธศาสนิกชนได้เสนอแนะแนวทางการตัดสินใจทำบุญไหว้พระที่วัดมิ่งกรมลาวาส (เล่งเน่ยยี่) คือ ทางวัดจัดระบบได้ดีในการซื้อของไหว้ ทำบุญ และเข้าไหว้พระเสริมดวง จอดรถไม่เพียงพอดังต้องไปเสียค่าจอดในสถานที่ใกล้เคียง กลิ่นธูปค่อนข้างเยอะอาจสร้างมลพิษให้แก่ชุมชนรอบข้าง ควรมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการทำบุญต่าง ๆ ของวัดในหลากหลายช่องทางมากขึ้น อาคารต่าง ๆ เป็นสถาปัตยกรรมจีนที่สวยงาม และห้องน้ำไม่ค่อยสะอาดนัก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แนวทางการตัดสินใจทำบุญไหว้พระที่วัดมิ่งกรมลาวาส (เล่งเน่ยยี่)

แนวทางการตัดสินใจทำบุญไหว้พระที่วัดมิ่งกรมลาวาส (เล่งเน่ยยี่)	จำนวนผู้ตอบ
1. ควรมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการทำบุญต่าง ๆ ของวัดในหลากหลายช่องทางมากขึ้น	1
2. ทางวัดจัดระบบได้ดีในการซื้อของไหว้ ทำบุญ และเข้าไหว้พระเสริมดวง	5
3. ที่จอดรถไม่เพียงพอดังต้องไปเสียค่าจอดในสถานที่ใกล้เคียง	3
4. อาคารต่าง ๆ เป็นสถาปัตยกรรมจีนที่สวยงาม	1
5. กลิ่นธูปค่อนข้างเยอะอาจสร้างมลพิษให้แก่ชุมชนรอบข้าง	2
6. ห้องน้ำไม่ค่อยสะอาดนัก	1

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัย พบว่า พุทธศาสนิกชนได้เสนอแนะแนวทางการตัดสินใจทำบุญไหว้พระที่วัดมิ่งกรมลาวาส (เล่งเน่ยยี่) คือ ทางวัดจัดระบบได้ดีในการซื้อของไหว้ ทำบุญ และเข้าไหว้พระเสริมดวง จอดรถไม่เพียงพอดังต้องไปเสียค่าจอดในสถานที่ใกล้เคียง กลิ่นธูปค่อนข้างเยอะอาจสร้างมลพิษให้แก่ชุมชนรอบข้าง ควรมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการทำบุญต่าง ๆ ของวัดในหลากหลายช่องทางมากขึ้น อาคารต่าง ๆ เป็นสถาปัตยกรรมจีนที่สวยงาม และห้องน้ำไม่ค่อยสะอาดนัก อาจเป็นเพราะวัดเล่งเน่ยยี่มีพุทธศาสนิกชนที่ให้ความสนใจในการเดินทางมาทำบุญเป็นจำนวนมากในแต่ละวัน ประกอบกับบุคลากรที่มีหน้าที่ดูแลด้านต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นพระภิกษุสามเณรของวัดซึ่งมีจำนวนไม่มากนัก อาจทำให้การดูแลอาคารสถานที่ ความสะอาดต่าง ๆ ภายในบริเวณวัดไม่ทั่วถึง ประกอบกับสถานที่ตั้งของวัดเป็นบริเวณชุมชนซึ่งมีพื้นที่ค่อนข้างจำกัดจึงอาจ

ทำให้มีสถานที่จอดรถไม่เพียงพอต่อนักท่องเที่ยวและพุทธศาสนิกชนที่มาทำบุญ ซึ่งสอดคล้องกับ เนตรชนก เจริญสุข (2557) ความเชื่อเรื่องการถวายสังฆทาน เพื่อเป็นการสะเดาะเคราะห์ เพื่อเป็นการตัดกรรม ถือว่าเป็นการทำบุญหรือเปล่า อันนี้ก็เป็นการทำบุญได้เหมือนกัน เป็นการมุ่งให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ที่เรานับถือซึ่งได้ล่วงลับไปแล้ว แต่ว่าการทำบุญอย่างนี้เราต้องพิจารณาว่าเหมาะกับโอกาสหรือเหมาะกับผู้รับหรือเปล่า แล้วก็จะต้องเข้าใจจุดมุ่งหมายของการทำบุญแต่ละอย่าง เช่น การถวายสังฆทาน สังฆทานก็ต้องถวายแก่หมู่สงฆ์ วัตถุประสงค์ของการมีสังฆทานก็คือเพื่อประโยชน์แก่หมู่พระสงฆ์ ไม่ได้มุ่งประโยชน์แก่ผู้ให้ ทั้งไม่ได้มุ่งให้เกิดประโยชน์แก่ใครที่นอกเหนือจากสงฆ์หรือส่วนรวม การทำบุญเพื่อตัดกรรมหรือสะเดาะเคราะห์ ก็เกิดจากความเชื่อได้ว่าเคยทำไม่ดีกับผู้อื่นที่เป็นเจ้ากรรมนายเวร ความเชื่อนี้มีอิทธิพลมาก ถ้าเราต้องการที่จะลดทอนผลแห่งกรรมที่เราได้กระทำ เราก็สร้างความดี และจิตมีมา พุทธทรัพย์ และอภัยพร รัตนเศรษฐ (2559) พบว่าระดับความมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการทำบุญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า ความศรัทธาในพระพุทธศาสนามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมากที่สุด คุณลักษณะทางประชากรศาสตร์มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการทำบุญ

สรุป

จากการศึกษาการตัดสินใจทำบุญไหว้พระของพุทธศาสนิกชนที่วัดมังกรกมลาวาส (เล่งเน่ยยี่) กรุงเทพมหานคร พบว่า พุทธศาสนิกชนได้เสนอแนะแนวทางการตัดสินใจทำบุญไหว้พระที่วัดมังกรกมลาวาส (เล่งเน่ยยี่) คือ ทางวัดจัดระบบได้ดีในการซื้อของไหว้ ทำบุญ และเข้าไหว้พระเสริมดวง จอดรถไม่เพียงพอต้องไปเสียค่าจอดในสถานที่ใกล้เคียง กลิ่นธูปค่อนข้างเยอะอาจสร้างมลพิษให้แก่ชุมชนรอบข้าง ควรมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการทำบุญต่าง ๆ ของวัดในหลากหลายช่องทางมากขึ้น อาคารต่าง ๆ เป็นสถาปัตยกรรมจีนที่สวยงาม และห้องน้ำไม่ค่อยสะอาดนัก ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ วัดมังกรกมลาวาส (เล่งเน่ยยี่) และวัดอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมกิจกรรมการทำบุญไหว้พระให้สอดคล้องกับความสนใจของพุทธศาสนิกชน และกำหนดแนวทางการพัฒนาด้านการบริหารจัดการวัดในด้านต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และเชิงปฏิบัติการ

การตัดสินใจทำบุญไหว้พระของพุทธศาสนิกชนที่วัดมังกรกมลาวาส (เล่งเน่ยยี่) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านความนิยมในชื่อเสียงของวัดมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนั้น สำนักงานพระพุทธศาสนา และวัดมังกรกมลาวาสควรมีการสร้างเครือข่ายกับผู้นำชุมชนอย่างแนบแน่น ควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเผยแพร่ธรรมะ ควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์เพื่อให้เข้าถึงได้ทุกกลุ่ม และควรมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในวัดให้ราบรื่น สงบ และทำให้เหมาะแก่การปฏิบัติธรรมหรือเยี่ยมชมวัด

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อส่งเสริมให้งานวิจัยสมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทำบุญ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง และนำไปสู่การส่งเสริมและพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ

บรรณานุกรม

- จันทิมา พูลทรัพย์ และวลัยพร รัตนเศรษฐ. (2559). ปัจจัยการตัดสินใจในการทำบุญของพุทธศาสนิกชน
กรณีศึกษาวัดจำปาเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร. **วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจ
บัณฑิตย**. 4 (3), 282 – 297.
- เนตรชนก เจริญสุข. (2557). การยืนและนั่ง.แบบการยวทศาศตร. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์น
เอเชีย**. 7 (1), 11 – 15.
- พระชาวยวธมโม. (2554). **ฉลาดทำบุญ**. กรุงเทพมหานคร: เม็ดทราย.
- วัดมังกรกมลาวาส. (2563). **ข้อมูลทั่วไปของวัดมังกรกมลาวาส**. สืบค้นเมื่อ มกราคม 20, 2565. จาก
https://www.youtube.com/channel/UCChkpGqsAXiavSjINiG0ZFg?view_as=subscriber
- วิชัย โสสุวรรณจินดา. (2558). **ความลับองคการ: พฤติกรรมองคการสมัยใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 2)**.
กรุงเทพมหานคร: ดีไลท์.
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2560). **บทวิเคราะห์เศรษฐกิจ**. สืบค้นเมื่อ มกราคม 20, 2565. จาก<https://www.kasikornresearch.com/th/analysis/k-econ/economy/Pages/4840.aspx>
- สมศักดิ์ บุญปู. (2561). รูปแบบการพัฒนาทักษะของครูในโรงเรียนการ ศึกษาสงเคราะห์ของวัดในเขตการ
ปกครองคณะสงฆ์ ภาค 1. **วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร**. 7 (5), 1297 – 1305.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities.
Educational and Psychological Measurement. 30 (3), pp. 607-610.